

Mejra Kozlo
Damir Šaćiragić

KARAKTERISTIKE KONGLOMERATA U TUNELIMA RAVNE

Pokušavajući otkriti karakteristike građevina na lokaciji "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" potražili smo objašnjenja iz drugih izvora. Prema pronađenim i svima dostupnim izvorima prije više od 35 000 godina je bio posljednji glacijal ledenog doba . U tom periodu prostor Bosne i Hercegovine nije bio pod ledom, te je predstavljao mjesto pogodno za život tadašnjih civilizacija.

http://hr.wikipedia.org/wiki/Ledeno_doba#Razdoblja_pojavljivanja_ledenih_doba
<https://environmentofearth.wordpress.com/2010/11/12/ice-ages/>

Sljedeće što pronalazimo je da u periodu prije 35000 i 32000 godina dolazi do velike i nagle klimatske promjene.

<http://climate.nasa.gov/evidence/>

Prema kalendaru Maja: „Peta noć počela je prije 32,000 godina“ i u to vrijeme izumro je neandertalac – naš predak.

www.mayanski.com/index.php?option=com_content&view=article&id=53:mayanski-kalendar-evolucije&catid=34&Itemid=53

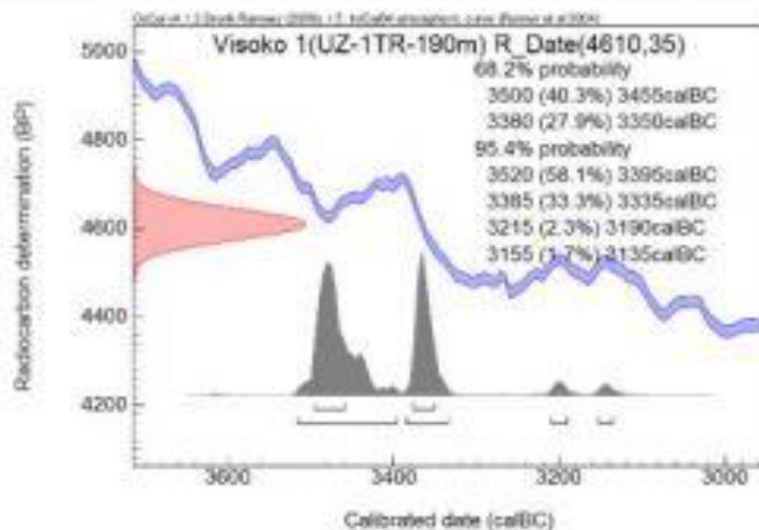
Takvu situaciju imamo i na prostoru Visočke doline, gdje pronalazimo vrlo specifično formiran konglomerat. Konglomerat pronalazimo u nanosima prosječne debljine 25 metara i nalazi se ispod površine u predjelu Ravne, Visoko. Za sada otkriveni tuneli na ovoj lokaciji izgrađeni u konglomeratu očišćeni su u prethodnom periodu otprilike 1300 dužnih metara i formirani su različitih visina i nepravilnih oblika.

Dokaz da se radi o konglomeratu koji je nastao kao posljedica posljednjeg ledenog doba je informacija da je na ovom prostoru prisutan glacijalni materijal iz tog perioda. (Istorijska geologija, Sejfudin Vrabac, JU Univerzitet u Tuzli, Tuzla 2005.).

Rasčišćavanjem ovako formiranog konglomerata 2008 godine u tunnelima Ravne, u okviru istraživanja koje je organizovala Fondacija "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca", pronađen je organski materijal u nanosima konglomerata. Pronađeni organski materijal je poslan u 3 laboratorije:

- Radiocarbon Laboratory Silesian University of Technology, Institute of Physics Krzywoustego 2, PL-44-100 Gliwice, Poland;
- "Conventional radio carbon dating service laboratory" Kiev;
- te u "The Angstrom Laboratory" na univerzitetu u Upsali,

na radio karbonsku analizu što prema nalazima upućuje da je konglomerat na prostoru Visočke doline nastao prije najmanje 32000 godina i to na veoma specifičan način.

Posljedica takve klimatske promjene je bilo neminovno brzo i naglo otapanje leda i snijega, što je formiralo ogromne poplave koje su nanosile različite materijale. Otopljeni snijeg, led i voda su očigledno za kratko vrijeme nanijeli ogromne količine materijala formirajući konglomerat pod ogromnim pritiskom. Konglomerat je porozna, odnosno vodopropusna stijena. Formiran za tako kratko vrijeme i pod velikim pritiskom u sebi je zarobljavao i velike količine vode. U samim tunelima mjerimo 80% vlažnosti.

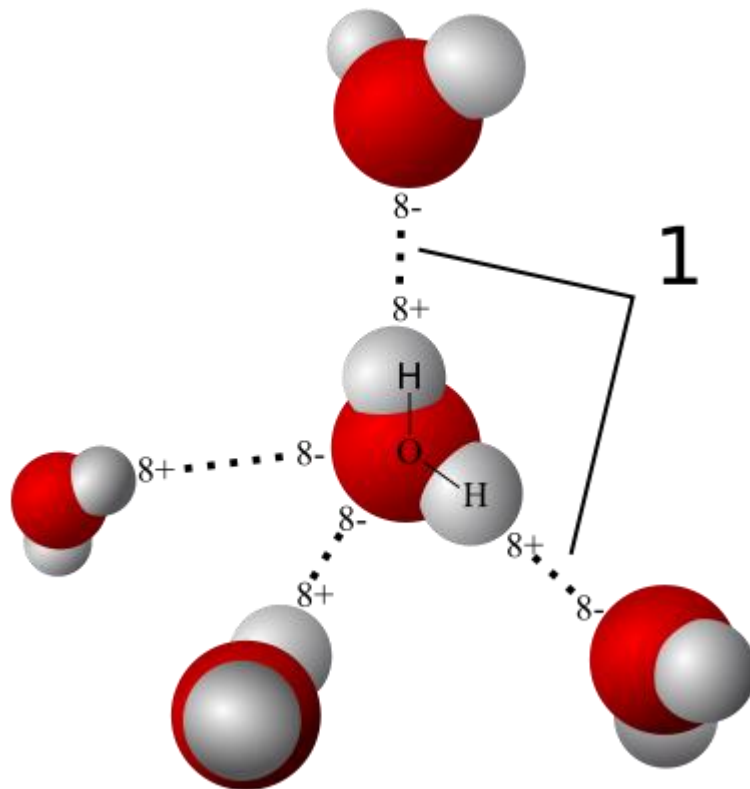
Konglomerat u kojem su pronadjeni tuneli na lokaciji Ravne je samo na mjestima povezan u čvrstu stijenu. Pretpostavljamo da je čvrsta stijena formirana rastapanjem u vodi kalcijum karbonata (CaCO_3), kojeg pronalazimo u tunelima i u obliku mineralnih agregata, kao sastavni dio konglomerata ili nekog drugog vezivnog materijala. Čvrstoca pronadjenih stijena je izuzetna, što potvrđuje da je za ovakav način formiranja bio neophodan ogroman pritisak. Međutim, na ovaj način je povezan samo mali procenat konglomerata i na pojedinim mjestima dolazi do izdvajanja viška vode iz samog konglomerata.

Što se tiče ostatka konglomerata koji nije povezan na ovakav način, prava je misterija kako je uopšte moguće da stoji u položaju u kojem ga nalazimo. Unutar samog konglomerata koji nije formiran kao čvrsta stijena ne pronalazimo vezivni materijal.

U produžetku ćemo pokušati pojasniti i taj dio. S obzirom da voda po svojim karakteristikama ima površinski napon, te da u konglomeratu ne pronalazimo nikakav vezivni materijal, dolazimo do zaključka da je voda svojim karakteristikama vezivni materijal koji konglomerat održava u položaju kakvog ga nalazimo u tunelima. Površinski napon vode pri temp. od 0 stepeni je $75,64 \text{ Nm/m}^2$, na temp. od 25 stepeni je $71,97 \text{ Nm/m}^2$, na osnovu čega možemo izvući podatak da je na temp. od 12,5 stepeni kakva je u tunelima, površinski napon vode ostvaren vodonikovim vezama $73,80 \text{ Nm/m}^2$.

Znači da voda zarobljena pod pritiskom u konglomeratu ima određeni napon ostvaren vodikovim vezama u samom molekulu vode. Izračunavanje površinskog napona između molekula vode i čvrstog tijela zavisi od ugla spajanja, tako u tunelima pronalazimo različite primjere spojeva, koji se lako razdvajaju, a za neke je potrebno koristiti određenu silu ili alat . Ukoliko je ugao 90 stepeni, površinski napon je jednak nuli, odnosno nema ga. U tunelima ne susrećemo pravilne oblike spajanja (90 stepeni) na formiranim zidovima i stropovima.

Shodno gore navedenom, pretpostavljamo da voda zarobljena u konglomeratu služi kao vezivni materijal svojim površinskim naponom. Molekul vode vodikovim vezama stvara površinski napon, pri čemu stvara kationsku vezu. Kationska veza koristi protone u molekulu, što logično dovodi do povećanja broja elektrona u atomima koji čine molekulu vode, odnosno do stvaranja povećane koncentracije aniona (negativnih iona).

Mjerenja pokazuju najveću koncentraciju aniona upravo u najvećoj prostoriji, što dovodi do logičnog zaključka, da se ogromna količina protona u molekulima vode troši da se prostor održi kao cjelina. Shodno tome se pojavljuje ogroman broj viška elektrona u atomima koji čine molekulu vode, koji se očituju kroz ogromnu koncentraciju negativnih jona.

Shodno tome, dolazimo do zaključka da je način formiranja tunela istovremeno razlog postojanosti zidova i stropova i izvor koncentracije negativnih iona. Prethodne civilizacije su očigledno znale važnost prisustva vode u tunelima. Civilizacija koja je gradila tunele je poznavala strukturu konglomerata, te tunele gradila sa svrhom uvezivanja energetskih masšina, mjerljivih karakteristika, koje pronalazimo u tunelima. Tuneli građeni u ovakvom konglomeratu nemaju pravilnih oblika, sa stalnim promjenama visina i zatvaranja kružnih tokova ostvaruju sistem ventilacije u zatvorenom prostoru. Civilizacija koja je željela da ove tunele sačuva je tunele zatrpavala do vrha vlažnim materijalom donošenim iz korita rijeka Bosne i Fojnice, a tunele koji su ispunjeni vodom ostavljala otvorenim radi obezbjeđivanja prisustva vlage. Očigledno da se radilo o tehnološkom i dobro organizovanom pristupku konzerviranja postojećih tunela. Sušenjem se gubi površinski napon vode koji služi kao vezivni materijal, te se konglomerat kao posljedica toga osipa. Zbog toga je neophodno smanjiti protok vazduha u tunelima jer ventilacija očigledno suši materijal, čime konglomerat gubi površinski napon koji stvara vodonikova veza.

Ukratko, radi se o nevjerovantnom primjeru entropijskog sistema za koji kažemo da je veličina stanja mjera za vezanu energiju u zatvorenom materijalnom sistemu. Odnosno, shodno trećem zakonu termodinamike u entropijskom zatvorenom sistemu gubi se granica koja čini dvije materije različite, pa imamo osjećaj kada uzimamo materijal iz tunela da nosi određenu količinu energije.

Prisustvo koncentracije aniona u tunelima i način vezivanja materijala u konglomeratu su samo mali aspekti izuzetno napredne tehnologije korištenja jednostavnih i svuda prisutnih materijala i njihovih karakteristika. Ono što je najinteresantnije je stalna prisutnost zlatnog presjeka 1,618 prilikom korištenja materijala na mikro i makro planu na ovim lokacijama.

Samo da Vas podsjetim da je odnos dužina vodonikovih veza u molekulu uvijek 1,618. <https://www.youtube.com/watch?v=P0tLbI5LrJ8>

Prostor za nova otkrića na lokacijama "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" je očigledno još uvijek nemjerljiv.

Prednost ove lokacije je njena svakodnevna aktivnost, pa ovaj text moze služiti kao osnova za stalno obnavljanje novim saznanjima...